

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Etyka w ochronie przyrody

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Ochrona środowiska		Cykl dydaktyczny 2022/23	
Specjalność -		Kod zajęć WBOSDS.110N.1591076702.22	
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii		Języki wykładowe Polski	
Poziom studiów Studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów Studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane	
Profil studiów Profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Jan Holeksa		
Prowadzący zajęcia	Jan Holeksa		
Okres Semestr 5	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie podstawowej wiedzy z zakresu etyki, a szczególnie etyki środowiskowej, jako młodej dziedziny wiedzy w obrębie nauk humanistycznych
C2	Uświadomienie studentom, że wiedza biologiczna nie jest wystarczająca do zrozumienia relacji człowieka i przyrody, miejsca człowieka w przyrodzie i jego stosunku do przyrody
C3	Uzmysłowienie, że do pełnego zrozumienia związków człowieka z przyrodą konieczne jest uwzględnienie refleksji nauk humanistycznych, a w szczególności antropologii i etyki rozwijanych w ramach tych nauk
C4	Przedstawienie przemian, jakie zaszły w relacji człowieka do przyrody w dziejach ludzkości od paleolitu po czasy współczesne
C5	Przedstawienie różnych nurtów etyki środowiskowej wywodzących się z różnych antropologii i systemów etycznych i religijnych

Wymagania wstępne

- Wiedza o systemie ochrony przyrody w Polsce
- Podstawowa wiedza z zakresu ekologii
- Podstawowa wiedza (na poziomie szkoły średniej) z zakresu historii myśli ludzkiej o przyrodzie i miejscu człowieka w przyrodzie

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	podstawowe wiadomości z zakresu etyki, w tym etyki środowiskowej oraz związki między etyką tradycyjną a etyką środowiskową	OSD_K1_W15	Kolokwium ustne
W2	rozwój myśli filozoficznej na temat funkcjonowania przyrody i miejsca człowieka w świecie przyrody	OSD_K1_W15	Kolokwium ustne
W3	przemiany związków między człowiekiem i otaczającym go światem przyrody w dziejach ludzkości	OSD_K1_W09	Kolokwium ustne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	wskazać przyczyny współczesnego kryzysu ekologicznego i zagrożeń, jakie z tego kryzysu wynikają dla zachowania wartości przyrodniczych i ukazać znaczenie tego kryzysu dla rozwoju etyki środowiskowej	OSD_K1_U07, OSD_K1_U09	Kolokwium ustne
U2	rozpoznać charakterystyczne elementy postaw wobec środowiska przyrodniczego, które są obecne w różnych nurtach etyki środowiskowej	OSD_K1_U07	Kolokwium ustne
U3	powiązać rozwój etyki środowiskowej i jej różnych nurtów z rozwojem idei ochrony przyrody i różnym podejściem do praktyki ochrony przyrody	OSD_K1_U07, OSD_K1_U08, OSD_K1_U09	Kolokwium ustne

U4	wykazać związek najważniejszych uwarunkowań przyrodniczych, historycznych, ekonomicznych i społecznych z rozwojem systemu ochrony przyrody w Polsce i na świecie	OSD_K1_U07, OSD_K1_U09	Kolokwium ustne
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	wykazania konieczności uwzględnienia dorobku nauk przyrodniczych i nauk humanistycznych dla właściwego kształtowania relacji człowieka ze światem przyrody	OSD_K1_K02, OSD_K1_K03	Kolokwium ustne
K2	poszukiwania kompromisów w praktyce ochrony przyrody godzących różne postawy względem wartości dostrzeganych w przyrodzie	OSD_K1_K01, OSD_K1_K02, OSD_K1_K03	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podstawowe wiadomości o etyce, jako filozoficznej refleksji nad normami ludzkiego postępowania i etyce środowiskowej jako refleksji nad postawą człowieka wobec otaczającego świata przyrody	W1, W2, K1	Wykład
2.	Miejsce człowieka w świecie przyrody – refleksja antropologiczna	W2, U1, K1	Wykład
3.	Miejsce człowieka w świecie przyrody – refleksja historyczna: relacje człowieka i świata przyrody w dziejach ludzkości – od paleolitu po czasy współczesne	W3, U1	Wykład
4.	Rozwój wiedzy przyrodniczej i kryzysy ekologiczne 2. połowy XX wieku jako ważne źródła dzisiejszego stosunku człowieka do świata przyrody	W3, U1, U4, K1	Wykład
5.	Rozwój refleksji nad etycznym wymiarem stosunku człowieka do otaczającego świata przyrody; prekursorzy etyki środowiskowej	W2, U4, K1	Wykład
6.	Różnorodność postrzegania związków między człowiekiem a światem przyrody: nowe kierunki filozofii przyrody	W2, U2, U3, K1, K2	Wykład
7.	Rozwój idei ochrony przyrody: różnorodność celów i metod w ochronie przyrody w związku z wartościami dostrzeganymi w przyrodzie	W3, U3, U4, K1	Wykład
8.	Rozwój systemu ochrony przyrody w Polsce i na świecie jako efekt uwarunkowań historycznych, ekonomicznych, społecznych i zmian w postrzeganiu przyrody	U4, K1, K2	Wykład
9.	Różne nurty etyki środowiskowej: antropocentryzm, biocentryzm, ekocentryzm i teocentryzm	W1, U2, U3, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Aktywny udział w omawianiu wybranych zagadnień w trakcie konwersatowej części wykładów Uzyskanie pozytywnej oceny z końcowego kolokwium ustnego (minimum ocena 3,0)

Literatura

Obowiązkowa

1. Grzegorzczak M. (red.). 2007. Integralna ochrona przyrody. Wyd. Instytutu Ochrony Przyrody PAN, Kraków
2. Piątek Z. 1988. Etyka środowiskowa. Nowe spojrzenie na miejsce człowieka w przyrodzie, Wyd. Księgarnia Akademicka, Kraków

Dodatkowa

1. Leopold A. 2004. Zapiski z piaszczystej krainy. , Bystra k. Bielska Białej., Bielsko-Biała
2. Pawlikowski J. G. 2010. Kultura a natura. Stowarzyszenie Obywatele Obywatelom, Łódź
3. Gaertner H. 2007. Albert Schweitzer: życie, myśl i dzieło. Wyd. WAM, Kraków
4. Skolimowski H. 2004. Nadzieja matką mądrych. Eseje o ekologii., Akapit Press, 2004
5. Thoreau H. D. 2010. Walden czyli życie w lesie. Dom Wydawniczy Rebis, Poznań

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
OSD_K1_K01	Absolwent jest gotów do pracy w zespole, przyjmując w nim różne role
OSD_K1_K02	Absolwent jest gotów do krytycznej oceny informacji pochodzących z różnych źródeł w odniesieniu do ochrony środowiska
OSD_K1_K03	Absolwent jest gotów do rozpoznania problemów w zakresie ochrony środowiska oraz postępowania zgodnie z etyką zawodu
OSD_K1_U07	Absolwent potrafi przeprowadzić analizę przyczyn i ocenę sytuacji konfliktowych w odniesieniu do ochrony zasobów przyrodniczych
OSD_K1_U08	Absolwent potrafi ocenić stan zachowania, zdiagnozować zagrożenia i zaproponować adekwatne działania ochronne względem gatunków i siedlisk przyrodniczych
OSD_K1_U09	Absolwent potrafi w dyskusji na temat ochrony środowiska posługiwać się językiem typowym dla nauk przyrodniczych
OSD_K1_W09	Absolwent zna i rozumie najważniejsze zagrożenia dla środowiska przyrodniczego i sposoby przeciwdziałania im
OSD_K1_W15	Absolwent zna i rozumie znaczenie wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych z zakresu ochrony środowiska